

Bemærkninger til lovforslaget.

Formålet med lovforslaget er at inddrage bankers og sparekassers renteberegning under pris- og avanceloven.

Inddragelse af pengeinstitutternes renteberegning under pris- og avanceloven betyder, at rentesatser, ligesom det allerede er tilfældet for gebyrer, bliver undergivet en kontrol svarende til den, der i medfør af pris- og avanceloven føres med andre erhvervsvirksomheders priser og avancer.

Pengeinstitutternes renteberegning har hidtil været undtaget fra prislovgivningen, jfr. § 14, stk. 2, i den gældende pris- og avancelov af 15. februar 1974 med senere ændringer. I forbindelse med overenskomstforlængelsen i foråret 1975 foretog man imidlertid et indkomstpolitisk indgreb over for pengeinstitutterne ved vedtagelse af en rentemarginallov. Denne lov fastsatte et maksimum for pengeinstitutternes rentemarginal, dvs. forskellen mellem den gennemsnitlige ud- og indlånsrente, med maksimum beregnet som et gennemsnit af det enkelte pengeinstituts rentemarginal i de 3 forudgående regnskabsår. Loven er senest med visse ændringer forlænget til 31. marts 1979.

Som påpeget af rentemarginaludvalget i dets betænkning (823/1977) må det anses for uheldigt over længere perioder at fastholde en historisk bestemt overgrænse for det enkelte pengeinstituts rentemarginal. Udvalget har derfor foreslået, at rentemarginalloven ophæves, og at der tilvejebringes hjemmel i pris- og avanceloven til at foretage indgreb i pengeinstitutternes rentesatser, hvis disse udvikler sig på urimelig måde og i strid med den førte indkomstpolitik i samfundet i øvrigt.

Imidlertid vil en regulering af pengeinstitutternes renteberegning via pris- og avanceloven forudsætte, at der ved indgreb tages hensyn til pengepolitikken samt til overholdelse af det mindstekrav til egenkapitaldækning, der indeholdes i bank- og sparekasselovens § 21.

Forslaget vil få visse administrative konsekvenser. Tilsynet er i forvejen så arbejdsmæssigt belastet, at det ikke kan pålægges nye arbejdsopgaver uden en til opgavernes omfang svarende forøgelse af personalet.

Efter forslaget vil der som permanent opgave blive pålagt tilsynet kontrolfunktioner af mere vidtrækkende katakter end under rentemarginalloven, ligesom initiativet i videre omfang lægges over til tilsynet. På denne baggrund må der forventes en sådan stigning i tilsynets arbejdsopgaver, at det må anses for nødvendigt at gøre de 2 stillinger som henholdsvis akademisk medarbejder og kontorarbejder, der i forbindelse med rentemarginalloven er bevilget midlertidigt, permanente. Desuden må herudover forudses behov for en mindre forøgelse af tilsynets personale.

Merudgiften hertil anslås på helårsbasis til højst 400.000 kr. – for finansåret 1979 dog højst 350.000 kr.

Til § 1, nr. 1.

Pris- og avancelovens § 3 giver monopoltilsynet mulighed for at foreskrive, at prisforhøjelser skal indberettes til tilsynet. Der kan imidlertid også være interesse i at få indberetninger om prisnedsættelser. Denne interesse får øget styrke ved pengeinstitutternes inddragelse under pris- og avanceloven, idet specielt disses rentesatser i højere grad end andre priser varierer både i op- og nedadgående retning, bl. a. afhængig af ændringer i Danmarks Nationalbanks diskonto.

På grund af den almindelige interesse i at kunne foreskrive indberetning om alle prisændringer foreslås bestemmelsen indsat i lovens almindelige del og ikke i den specielle del vedrørende pengeinstitutterne.

Ændringen vil formelt betyde en udvidelse af monopoltilsynets bemyndigelse til at foreskrive indberetningspligt. Reelt vil ændringen dog blot medføre en tilpasning af loven til gældende praksis, idet virksomheder, for hvilke der er foreskrevet indberetningspligt, allerede i dag som hovedregel indberetter samtlige prisændringer, da det vil medføre et uforholdsmæssigt besvær at skulle udskille prisnedsættelserne.